

CD KLASSIEK

Koormuziek
Felix Mendelssohn

Felix Mendelssohn-Bartoldy is de man die Bach herontdekte. In tal van zijn eigen religieuze composities is te horen hoe hij Bachs inspiratie laat doorwerken. Traditie en vernieuwing in dynamische spanning, ziehier het artistieke credo van deze grote componist.

In zijn 'profane' repertoire slaat Mendelssohn echter een enigszins andere weg in. Deze muziek is vol gevoel, maar blijft toch altijd verrijnd en met een zekere terughoudendheid. Dat blijkt heel zeker uit deze opname met prachtige koormuziek. De helft van de cd bestaat uit *Lieder im Freien zu singen*, uit liederen dus die je in de buitenlucht kunt zingen. Mendelssohn schreef er zelf dit over: „Het meest natuurlijk is toch muziek die in je opwelt, wanneer je met vrienden wandelt in het woud of een boottochtje maakt.”

Inderdaad, we zitten hier volop in de sfeer van de natuurromantiek, die niet enkel kenmerkend was voor Duitsers, maar universele gevoelens van rust, pais en vree oproept. Het gaat niet om heroïsche romantiek met de beklimming van hoge toppen of de neerdaling in griezelige grotten. Neen, deze muziek zweept met de eenvoud die de kunstenaar proeft in de stilte van het woud of de spiegeling van een plas.

Die gevoelens komen naar boven wanneer Mendelssohn de natuur oproept in deze liederen. We horen een thuiskomen, ingebed in een traditie van landelijkheid, die nog ongerept opklinkt in de frisse meisesstemmen en de feestelijke danspartijen op het dorpsfeest bij de linde. Daardoor is het zeer aantrekkelijke, ja zelfs behaaglijke muziek. Mendelssohns koormuziek is en blijft uiterst geliefd bij vele koren. Het lijkt alsof deze muziek de laatste landelijke idylle wil vasthouden, terwijl in de verte al de industriële revolutie komt aandaveren.

De uitvoering van deze koorwerken door het RIAS Kammerchor, onder de leiding van Hans-Christoph Rademann, is vlekkeloos. Niets minder hadden we verwacht van deze topper uit het Duitse koorlandschap. De prachtige melodieën worden hier speels gezongen, zonder enige neiging tot bombast. Verrukkelijk! Een mooier eresaluut voor de tweehonderdste verjaardag van de geboorte van deze componist kunnen we niet verzinnen. (JC)

Felix Mendelssohn, Choral Works, door het RIAS Kammerchor onder leiding van Hans-Christoph Rademann, harmonia mundi, HMC 901992, 19,99 euro.

CD KLASSIEK

Twee pianoconcerto's
Frédéric Chopin

Van Chopins twee beroemde pianoconcertos ligt een nieuwe vertolking in de rekken. De briljante Chinese pianiste Sa Chen, winnares van de Amerikaanse Van Cliburn wedstrijd voor piano in 2005, bevrijdt deze typische solistenconcerto's van alle overdaad.

Het zijn inderdaad concerten waarin een virtuoos zich kan en mag uitleven en waarbij het orkest vooral in een dienende rol staat. Echte romantiek dus, maar ook riskant. Want hoewel men weet dat Chopin zelf geen meligheid wilde, toch worden deze fantastische stukken nog te vaak stroperig gebracht. Pianisten menen dat soms nog eens te moeten benadrukken met onwaarschijnlijk verwrongen gelaatstrekken. Camera's zijn er tuk op.

Sa Chens vertolking is geenszins in dit bedje ziek. Ze kan de muzikale vernieuwingen waarvan beide concerten getuigen heel goed aan en speelt gewoonweg prachtig, fijn gefraseerd en zonder flauw sentiment. Bij momenten deed ze ondergetekende zelfs denken aan die andere sterpianiste uit vervlogen tijden, Ingrid Haebler. Net zoals Haebler laat Sa Chen de piano heel intiem klinken zonder de heldere klank verloren te laten gaan in een gemurmel. Op de cd slaagt ze erin alles te laten overkomen als heel genuanceerd, warm en expressief.

Als toegift bij de cd levert PentaTone ook een puntgave dvd, met daarop een degelijk interview met de soliste en het wondermooie tweede deel, *Romance - Larghetto*, van het pianoconcerto nummer 1, opus 11 van Chopin. (JC)

Frédéric Chopin, The 2 Pianoconcerto's, door Sa Chen (piano) met het Gulbenkian Orchestra Lisbon onder de leiding van Lawrence Foster, Pentatone Classics (distributie Coda), Super-audiocd (SACD) en bonus dvd, PTC 5186 341, 22,10 euro.

BOEK FICTIE

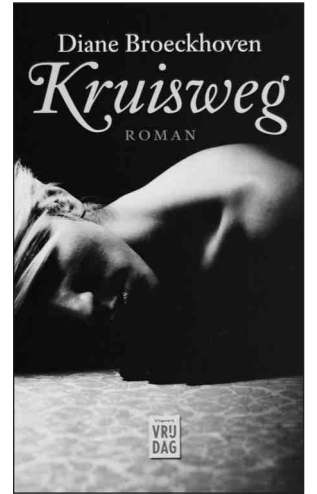
Kruisweg
Diane Broeckhoven

An het station blikte een vrouw terug op haar leven. Als zestienjarige zit op het eerste gezicht alles haar mee. Waarom wil ze dan zo nodig naar een Franse kostschool ver van huis? Net wanneer ze haar geheim wil opbiechten aan een zuster, wordt haar leven andermaal overhoop gehaald. Mama is verongelukt. Judith, zo blijkt de vertelster te heten, blijft alleen achter met haar vader. Ze neemt de rol op die van haar verwacht wordt. En terwijl ze uiterlijk de schijn hoog houdt, loopt alles van kwaad naar erger.

In Parijs maakt ze alsnog haar jeugdroom waar. Ze wordt er een gevierde kunstenaar. Zo goed en zo kwaad als het kan verdringt ze de vreselijke gebeurtenissen uit haar jeugd. Dan wordt vader ziek en ze keert terug naar huis. Ze zorgt voor hem zoals je van een liefhebbende dochter mag verwachten... De zorg voor haar vader is een kruis. Maar net het opnemen van dat kruis helpt haar om het verleden te verwerken. Het bevrijdt haar.

Met *Kruisweg* schreef de al vaak bekroonde Diane Broeckhoven een indringend verhaal dat soms wel wat bevremdend werkt. Wie zou in de plaats van Judith niet opstandig worden in plaats van gedwee zijn kruis op te nemen? Hoewel de hoofdstukken in *Kruisweg* opgedeeld zijn volgens vijftien staties (met verrijzenis), moet het boek zeker niet gelezen worden als een bezinning. Het is pure literatuur, maar literatuur die doet nadenken en die voor christenen in deze paastijd toch niet zonder betekenis is. (LW)

Diane Broeckhoven, Kruisweg, Uitgeverij Vrijdag, Antwerpen, 2009, 103 blz., 15 euro, ISBN 978 94 6001 024 8.

BOEK GESCHIEDENIS

Verloren land
Uitgeverij Van Halewyck

De grootvader van Stijn en Steven Kolacny, bezielers van het meiseskoor Scala, verliet na de Eerste Wereldoorlog zijn gezin in Oostenrijk om bij een Vlaamse boerenfamilie in te trekken, en weigerde nadien om terug te keren. De broers vragen zich af waarom. Vlaams misdaadauteur Bob Mendes meende jarenlang dat zijn vader overleed in Auschwitz, maar het bleek uiteindelijk in een Duits werkkamp te zijn geweest, wellicht in 1943.

Van de grote lijnen van je familiegeschiedenis ben je meestal wel op de hoogte, maar de ware toedracht, details en motieven zijn niet altijd duidelijk. In de Canvasserie *Verloren land* kreeg een tiental BV's de kans om het oorlogsverhaal van een van hun recente voorouders volledig te ontdekken. Het leverde evenveel interessante en serene afleveringen op, en de verhalen zijn nu opgetekend in een even boeiend boek.

„Moeten dat nu weer BV's zijn?“, vraagt u zich misschien af. De grootvader van tv-presentatrice Roos Van Acker mag dan wel verzetsstrijder zijn geweest, en de grootmoeder van auteur Anne Provoost was een koloniekind dat tijdens de oorlog een paar harde jaren scheiden van haar familie leefde, maar heeft iedere Vlaamse familie niet haar eigen oorlogsverhaal? In *Verloren land* wordt de BV-cultus echter nooit storend, want in wezen gaat het over de voorouders, en zij zijn gewone Vlamingen wier verhaal een echte verrijking betekent van onze kennis over de twee grote oorlogen. (JVH)

Verloren land. Elke familie heeft zijn geheimen, Uitgeverij Van Halewyck, Leuven, 2009, 214 blz., 19,90 euro, ISBN 978 90 5617 898 7.

BOEK RELIGIE

Régis Burnet
Maria Magdalena

De voorbije jaren verschenen meerdere boeken over de figuur van Maria Magdalena. Dan Brown ging in zijn beruchte roman *De Da Vinci Code* zelfs zover te stellen dat Maria Magdalena Jezus' echtgenote was, die Hem een kind baarde. Pure fantasie, en ook historisch larie en apekool.

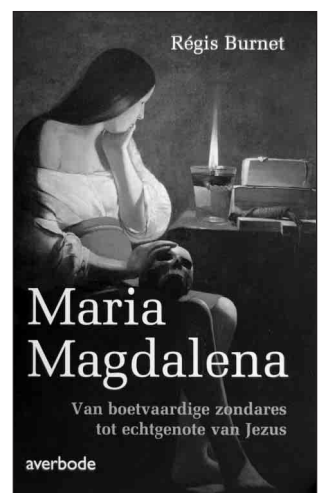
De Franse historicus Régis Burnet beschrijft hoe elke tijd anders omging met de figuur van Maria Magdalena. Hij stelt vast dat elke tijd ook z'n eigen beeld schiep van deze vrouw, die een bijzonder belangrijke rol speelde in de eerste christengemeenschap. Maria Magdalena was het die als eerste de verrezen Heer zag en het goede nieuws verkondigde.

De waarheid is dat het beeld van Maria Magdalena, zoals het vele eeuwen meeging, een samenvoeging is van drie personages uit de evangelies: de vrouw aan het graf, de zus van Lazarus en de boetvaardige zondares (die kostbare olie over Jezus' voeten goot). Het was paus Gregorius de Grote (540-604) die van deze drie één persoon maakte. Lange tijd werd Magdalena dan ook afgebeeld als een boetvaardige. In de laatmiddeleeuwse spiritualiteit krijgt zij mede daardoor een belangrijke plaats.

Veel later zullen feministische theologen haar een andere plaats geven. Zij behoorde tot de harde kern rond Jezus, en is volgens hen de eigenlijke stichteres van de Kerk. De trouweloze apostelen vaagden waar ze maar konden de herinnering aan haar echter uit. De figuur toont aan hoe belangrijk vrouwen wel waren in de eerste christengemeenschappen, maar hoe zij later van waardigheid werden beroofd. Ook dat beeld is echter gekleurd door de eigen tijd.

Régis Burnet noemt onze tijd een 'Magdaleense' tijd, omdat deze vrouw zo velen fascineert. Niet enkel in de Kerk, want Maria Magdalena kreeg de voorbije jaren ook meermaals gestalte op het witte doek. Zowel Juliette Binoche als Monica Bellucci mochten haar al vertolken. Vreemd genoeg lijkt zij in de handen van sommige kunstenaars soms los te komen van het christelijke verhaal. En als er iets is waar de drie Maria's wel degelijk aan gehecht waren, dan was het hun geloof in Christus. Een Maria Magdalena los van de goddelijke genade? Geloof er niet in. (EDS)

Régis Burnet, Maria Magdalena. Van boetvaardige zondares tot echtgenote van Jezus, Altiora, Averbode, 2009, 180 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 317 2722 3.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.